
Californias Proposition 99 - et eksempel til etterfølgelse?

ARTIKKEL

AARØ LE

FARQUHAR JW

Sammendrag

Omsetningen av tobakk i Norge er nå den laveste på 42 år. Andelen dagligrøykere i befolkningen er likevel fremdeles så høy som rundt 33-34%, og andelen som røyker blant unge voksne og blant ungdom har i det siste vist en tendens tiløkning. Mens det i mange andre land i Vest-Europa og Nord-Amerika har funnet sted en klar nedgang i andel røykere, har vi i Norge praktisk talt ikke registrert noen nedgang de siste årene. I 1988 stemte flertallet av velgerne i California for en lov (Proposition 99) som medførte at tobakksavgiften skulle øke med 25 cent per pakke, og 20% av disse inntektene skulle brukes til opplysningsarbeidet mot tobakk. Denne artikkelen beskriver den politiske kampen og debatten omkring Proposition 99 og den innvirkning loven og tiltakene som ble finansiert ser ut til å ha hatt på røykevanene i California. Innen utgangen av 1993 hadde tobakksforbruket falt med 27%. Denne nedgangen var langt sterkere enn den historiske trenden i California, og langt sterkere enn den gjennomsnittlige nedgangen i det øvrige USA. Analyser tyder på at om lag 2/3 av reduksjonen skyldes prisøkningen på tobakk, den økte opplysningsinnsatsen og debatten om Proposition 99. Det er stort behov for å gjøre noe tilsvarende i Norge.

Publisert: 30. mai 1998. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 8. september 2026.